

Suntažnieks

SUNTAŽU PAGASTA LAIKRAKSTS

Nr. 3 (239)

Ceturtdiena, 2014. gada 27. marts

- Informācija par detālplānojuma izstrādes uzsākšanu

ŠAJĀ NUMURĀ:

- Avīzei "Suntažnieks" - 20 gadi

- Comenius Reģionālās partnerības projekts

- Deju kolektīvam "Sunta" - 35

- Suntaži Pirmā pasaules kara laikā

- Pasākumi kultūras namā aprīlī

- Traktortehnikas ikgadējās valsts tehniskās apskates

Piedošana ir kā divvirzienu iela.

Ja mēs kādam piedodam, mēs vienmēr piedodam arī paši sev.
Ja mēs esam iecietīgi pret citiem, vienmēr ir vieglāk pamanīt pašiem savas kļūmes. Tādējādi, atbrīvojoties no pārmetumiem un rūgtuma sirdī, mēs uzspodrinām savas pozīcijas dzīvē.

Ja, vājuma pavedināti, mēs ļaujam izstarot no sevis naidam, skaudībai vai neiecietībai, tad galu galā šis starojums saēd mūs pašus.

/Paulu Koelju/

PAZIŅOJUMS PAR DETĀLPLĀNOJUMA IZSTRĀDES UZSĀKŠANU

Ogres novada pašvaldība informē, ka ar 2014. gada 20. februāra lēmumu (protokols Nr. 4, 17. §) ir uzsākta detālplānojuma izstrāde nekustamajā īpašumā „Žjaugu purva meži” Ogres novada Suntažu pagastā, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 7488 003 0540 un tai piegulošajā teritorijā.

Detālplānojuma ierosinātais - AS „Latvijas valsts meži”. Detālplānojuma izstrādes mērķis - deļģo izrakteņu ieguve. Atbilstoši Ogres novada teritorijas plānojumam zemes vienības atļautā un plānotā izmantošana ir zaļā

teritorija (mežs). Lai pamatotu iespēju meža teritorijā iegūt deļģos izrakteņus, saskaņā ar Ogres novada teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 226.1.A4 apakšpunktu nepieciešams izstrādāt detālplānojumu.

Rakstiskus priekšlikumus un ieteikumus detālplānojuma izstrādei var iesniegt Ogres novada pašvaldības Madlienas pagasta pārvaldes Madlienas būvvaldē, „Pagastmājā”, Madlienā, Madlienas pag., Ogres nov., LV-5045.

PAVASARA TALKA

Pavasaris ir apkārtnes sakopšanas laiks, kad daba mostas un līdz ar saules biežāku parādīšanos ir vēlme arvien vairāk laika pavadīt ārā. Aicinu ikvienu suntažnieku sakopt savu pagalmu, tuvāko apkārtni, veikalu īpašniekus padomāt par īpašumā esošo teritoriju sakopšanu un labiekārtošanu pagasta centrā, kā arī piedalīties Lielajā Talkā, kuras ietvaros šogad Suntažu pagastā plānots sakopt veco ābeļu dārzu pie Suntažu sanatorijas internātpamatskolas.

Lielā Talka šogad visā Latvijā (un arī Suntažos) noritēs 26. aprīlī. Pulcēšanās plkst.10.00 pie ābeļu dārza, līdzī ņemot labu garastāvokli, darba spar un darbarīkus iespēju robežās.

Esiet atsaucīgi un kopā mums izdosies!

Pagasta pārvaldes vadītājs Andris Ronis

JAUNS COMENIUS REĢIONĀLĀS PARTNERĪBAS PROJEKTS VIDUSSKOLĀ

Esam iesaistījušies jaunā Comenius Reģionālās partnerības „Outdoor learning 4 All” („Āra apmācības visiem”) projektā. Šī projekta ietvaros no 4. marta līdz 9. martam viesojāties Lielbritānijā, Southendas izglītības fondā, izglītības iestādēs un Praktisko apmācību padomē - Flatfordas vides centrā.

Projektā iesaistīti partneri no Latvijas: Ogres novada pašvaldība, Jaunogres vidusskola, Ogresgala pamatskola, Madlienas vidusskola, Suntažu vidusskola un Bēnu Vides skola, un partneri no Lielbritānijas: Southendas pašvaldība, Praktisko apmācību padome, Southendas izglītības fonds, Barona Korta skola, Hinguar skola, Dabas skolu federācija. Projekta īstenošanā paredzētas partneru - skolotāju tikšanās, savstarpējās pieredzes apmaiņas vizītes par āra apmācību īstenošanu izglītības procesā un ārpus stundu aktivitātēs, lai apgūtu jaunas āra apmācību metodes un dalītos savā pieredzē.

Tikšanās laikā kopā ar Lielbritānijas partneriem piedalījāties seminārā par projektā paredzēto aktivitāšu plānošanu un īstenošanu, āra apmācības organizēšanu, piedalījāties diskusijās un darba grupās, kā arī iejutāties skolēnu lomās un kopā ar kolēģiem no Southendas vienu dienu pavadījām Flatfordas vides centrā, kur pētījām dabu, izmēģinājām vides apmācības nodarbības.

Katrai skolai Anglijā ir sava

pieredze āra apmācību organizēšanā un redzējums par iespējām to īstenot. Suntažu vidusskolas sadarbības partneriskola ir Dabas skolu federācija (The Federation of Greenways), kuras sastāvā ietilpst trīs skolas: bērnu dārzs, skola bērniem vecumā no 4 – 7 gadiem un skola bērniem vecumā no 7 – 11 gadiem. 7. martā mēs viesojāties šajā skolā, iepazīsimies ar kolēģiem un vienojāties par aktivitātēm, ko katra skola turpinās darīt, kā apmainīsimies ar informāciju un mācību metodiskajiem materiāliem, turpināsim neklātienē iepazīt sadraudzības skolu, lai jau šā gada jūnijā varētu tikties Suntažos. Ja izremontētu un iekārtotu Suntažu muižas kompleksā ietilpstošo ēku „Blaumaņi”, tad, līdzīgi kā Flat-

fordas vides centrā Anglijā, arī pie mums Latvijā, Ogres novadā Suntažos, varētu izveidot šādu izglītības centru.

Āra apmācību organizēšana ir ļoti populāra un aktuāla attīstītajās Eiropas valstīs, kur liela daļa skolēnu dzīvo pilsētas vidē. Arī Latvijā skolās liela nozīme tiek pievērsta dažādiem vides izglītības projektiem, ekoloģijas jautājumiem un veselīgam dzīvesveidam kopumā. Suntažu vidusskola arī izmanto dažādus āra apmācības veidus, tomēr tas vairāk balstās uz skolas un skolotāju entuziasmu, nevis uz kopīgu sistēmu valstī.

Suntažu vidusskolā viens no šā mācību gada mērķiem ir „izzināt sava novada vides un kultūras vērtības, izmantojot netradicionālas mācību darba formas,” kur akcents tiks likts uz āra nodarbībām. Skolotāji savos priekšmetos ir izstrādājuši mācību stundas, kuras novadīs ārpus klases - ārā. Mūsu skola atrodas pie upes, blakus ir neliela birtala, vecais barona laiku parks, muižas komplekss ar dzīvojamo ēku pili, šos objektus var veiksmīgi izmantot mācību satura apgūvē un dažādu prasmju attīstīšanā. Tomēr nepieciešams pilnveidot pedagogu zināšanas un prasmes āra apmācību organizēšanai, skolēnu motivēšanai un sadarbībai ar vecākiem.

Informācija par projekta aktivitātēm pieejama arī internetā, speciāli šim projektam izveidotajā mājas lapā <http://ola-regio.com>.

Suntažu vidusskolas direktore - A. Ārmane.

AVĪZEI "SUNTAŽNIEKS" – 20 GADI

Tieši pirms 20 gadiem, 1994.gada martā, ceļu pie lasītājiem uzsāka mūsu pagasta avīze. Avīze savu sākotnējo nosaukumu – "Tev, Suntažniek" - ieguvusi konkursa rezultātā. Laika gaitā mainījušies tie cilvēki, kas ir bijuši atbildīgi par avīzes saturu, taču joprojām galveno maketēšanas darbu un vizuālo noformēšanu veic Andris Linde.

Atskatoties vēsturē, šajā numurā izteikt savas pārdomas esmu aicinājusi bijušos avīzes redaktorus – Inesi Velmi un Elitu Širsoni.

Sveiciens sniegotā baltumā!

Šogad 20 svecītes spoži iedegsies laikraksta "Suntažnieks" jubilejas tortē. Laiks aizritējis ļoti strauji - tieši tik ilgi avīze ceļo pie saviem lasītājiem. Laikrakstam "Suntažnieks" ir divas svarīgas vērtības - lasītāji un tā veidotāji. Tādēļ jubilejas reizē sveiciens visiem!

Jau septiņo gadu dzīvoju Rīgā, strādāju Rīgas Mūzikas internātvidusskolā. Esmu audzinātāja 11. klases skolēniem, mācu vēsturi, kulturoloģiju un sociālās zinības.

Es, Elita Širsona, dzimusi Krūmiņlipeja, 1990. gadā pabeidzu Suntažu vidusskolu un pēc izglītības esmu svētku un masu pasākumu režisore. 1995.gadā, kad piedzima mans dēls Rūdolfs, atgriezos Suntažos un tā nu sanāca, ka kādu brīdi veicu arī "Suntažnieka" redaktora pienākumus, kurus toreiz pārņēmu no Ineses Velmes. Mans ieguldījums laikraksta tapšanā, protams, bija mazs, jo nostrādāju pavisam neilgu brīdi, kad dzīves gaitas aizsauca atkal tālāk.

Pirms 9 gadiem mistiskā kārtā

Skolēnu brīvlaikos un vasarā vadu grupu ceļojumus tūrisma firmā "Impro". Ar zinātkāriem ceļotājiem esmu pabijusi Horvātijā, Ungārijā, Ukrainā, Polijā, Sanktpēterburgā. Jo vairāk iepazīstu tādās zemes, jo vairāk apzinos, cik skaista ir mūsu Latvija. Sirdi silda dzimtā puse Naukšēni Valmieras novadā un Suntaži, kur aizritēja 20 dzīves notikumu piepildīti gadi. Toreiz, kad 1994.gada martā iznāca pirmais avīzes "Tev Suntažniek" numurs, dators nestāvēja uz rakstāmgalda, internetu un e-pastu neizmantojām.

Modernās tehnoloģijas vēl mūs nebija sasniegušas. Pagasta padomes priekšsēdētājs Petroviča kungs ierosināja, ka vajadzētu veidot pašiem savu informācijas izdevumu un izplatīt to iedzīvotājiem.

Avīzes veidošanu uzticēja man. Tā bija iespēja izzināt ko jaunu, iepazīt tuvāk suntažniekus un pagastu. Visiem avīzes veidotājiem nācies saskarties ar dažādām lielākām un mazākām ķibēlēm, bet paliekoša problēma laiku laikus ir termiņu ievērošana. Rakstu autoriem tiek noteikts datums, līdz kuram uzrakstītais jāiesniedz, bet, dažkārt no-

izturēju konkursu un nokļuvu LNT - sāku strādāt par redaktora palīgu sarunu raidījumā "Katrīnes palīdzības formula". Šobrīd esmu MTG (Modern Times Group - LNT un TV3 kanālu) servisa nodaļas vadītāja. Esmu atbildīga par katru pasāzota raidījuma veiksmīgu nonākšanu līdz ēteram. Papildus turpinu arī izpildproducentes pienākumus pie saviem sirds projektiem - Labestības diena, Eņģeļi pār Latviju, Dziedošās ģimenes. Ārpus darba esmu piepildījusi kādu savu ļoti senlološu sapni un nu jau trīs gadus dejuju tautiskās dejas "Baložu" vidējās paaudzes deju kolektīvā.

Atgriežoties pie Suntažnieka veidošanas - spilgtā atmiņā palikušas divas lietas. Viena no tām ir pirmā reize, kad ieradās Ogres tipogrāfijā uz laikraksta salikšanu - viss bija tik svešs, bet reizē kaut kas jauns un aizraujošs. Un otrs - ļoti spilgtā atmiņā palikusi ciemošanās pie Jāņa un Liliņas Bērziņiem. Toreiz veidoju rakstu par cilvēkiem, kas bijuši Sibīrijā. Saruna ar šiem lieliskajiem cilvēkiem mani tik ļoti iespaidoja, ka pieķēros un izlasīju Melānijas Vanagas grāmatu "Veļupes krastā" - skaudrs aculiecinieces stāsts par izsūtīšanu, ceļu un dzīvi Sibīrijā. Un

tiek kā studentiem - pēdējā brīdī, jo nav bijusi "iedvesmas mūza", aizmirsies... Tad redaktoram (no situācijas) jāiziet ar godu - jāievieto kāds ar vēsturi saistīts raksts, vai lielāks foto. Avīze rodas ļoti saspringtā komandas darbā. Materiāli jāizlasa, jāredīgē, jāuzraksta publikāciju virsraksti un bilžu apraksti, jo kas tad tā par avīzi bez vizuālās informācijas. Fotogrāfs arī toreiz bija skolotājs Andris Linde – zinošs, atbildīgs, visu paspēja laikā.

Pagasta ļaudīm vienmēr interesi izraisījuši notikumi, kuri risinājušies tuvākā vai tālākā pagātnē un šīs informācijas nesējs ir arī mūsu "Suntažnieks".

Vēlējums visiem suntažniekiem: "Laimes putnu var noķert katrs. Bet paturēt? Krātiņā tas nedziedās, uz maizi un spožumu neuzķersies. Vien tad, kad sevi veidosim - tas pats nolaidīsies mums uz pleca. Mēs katrs esam fragments "pasauls puzzle" un mums ir unikāla izdevība veidot to daļu, kas ir mūsu, tā mainot visu kopainu." Mistērija. 2014.marts.

Visu labu vēlot: Inese Velme

šis ir stāsts, kuru vienmēr atceros, kad liekas ir grūti un saprotu, ka nē - nav tik traki. Tā kā - ja kādam liekas, ka viņam dzīvē neklājas viegli - iesaku izlasīt un saprast, ka mēs tomēr dzīvojam laimīgā laikā.

Arī šodien joprojām sekoju notikumiem un atfīstībai Suntažos, jo tā joprojām ir mīļākā vieta, kur atgriezties, jo te dzīvo mana ģimene, man tuvi un mīļi cilvēki. Ļoti priecājos, ka šajā straujajā laikā suntažnieki joprojām mīl dziedāt un dejot, priecājos par skaisto estrādi. Visu cieņu arī dāmu klubīņa meitenēm, kuras sanāk kopā, lai ne tikai padzertu tēju, bet arī praktiski piedalās Suntažu vizuālā tēla veidošanā. Un vislielākā cieņa Dzidriņai (Dzidrai Sproģei) - starp citu manai pirmajai prakses vadītājai - par to darbu un uzņēmību, ko viņa iegulda ne tikai Suntažu kultūras dzīvē, bet arī kopējā Suntažu tēla veidošanā.

Imants Ziedonis ir teicis: "Laime ir laiks. Piepildīts laiks. Laime ir skaņām, krāsām un smaržām piepildīts laiks." Suntažniekam - gan tam, kas ir vēstnesis avīzes veidā, gan tam, kas esi tā lasītājs - bagātiniet viens otru, dzīvojot un strādājot piepildītu laiku!

Ar vislabākajiem vēlējumiem, Elita Širsona

AVĪZEI SUNTAŽNIKS – 20 GADI

Par ko tad vēsta avīzes rakstu virsraksti 1994.gadā? **Paziņojums** - 7. aprīlī notiks traktoru tehniskā skate. Samaksa par traktoru – 1,50 Ls. **Gatavojoties vēlēšanām** – 29.maijā notiks vietējo padomju vēlēšanas. Par deputātu var ievēlēt ikvienu pagasta iedzīvotāju, kurš sasniedzis 21 gada vecumu, pārvalda valsts valodu un pēdējos 12 mēnešus dzīvo pagasta teritorijā. **Informācija pagasta iedzīvotājiem** – par pases maiņu tagad jāmaksā 2 Ls. Pasteidzieties ar dokumentu iesniegšanu! Šobrīd no visiem rajona pagastiem Suntaži ir viskūtrākie. Apmainītas tikai 800 pases. Vai tiešām sirdij tik tuvas kļuvušas sarkanās pases? **Iepazīsimies tuvāk** – pagasta padomē ievēlētie deputāti. **Dziesmu un danču koncerts Suntažos, Policijas ziņas, Suntažu gadatirgus** – Tirtotāju bija ap 170, pircēju – daudz, daudz vairāk. Plašs bija daiļamata meistarū darījumu klāsts, daudzu "Žigulu" bagāžas nodalījumos apmierināti rukušķēja labi paēduši ruktīši. Loterijā tika pārdotas 300 biļetes. **Uzaicinājums akcijai "Saglabāsim pili"** - pils ēkai kopā ar blakus ēkām nepieciešams nopietns remonts. Suntažu vidusskolas saime un pagasta valde būs ļoti pateicīga ikvienam uzņēmumam un privātpersonai par materiālo atbalstu pils remontam. **Jurģi pirms Ziemassvētkiem** - sākot ar šī gada de-

cembri ambulances mediķi gaidīs savus pacientus jaunās telpās – bijušajā pagasta ēkā, 2. stāvā. Šis ceļš uz jaunajām mājām bija gadu desmitiem ilgs un smags. Paldies visiem, visiem, kas palīdzēja ar savu darbu vai padomu! **Vēl viens gads aizgājis** – pagasta padomes priekšsēdētājs J. Petrovičs atskatās uz aizgājušo 1994. gadu. Uz jaunām telpām, bijušo kolhoza kantori, ir pārgājusi pagasta padome, pagasta iedzīvotājiem iespējams saņemt dažādus sadzīves pakalpojumus, izveidojusies samērā liela konkurence tirdzniecībā. Tomēr daudz vēl ir nepaveikta. Ir iesākta centra sakopšana, bet nepietiekamo naudas līdzekļu dēļ tempi ir samērā lēni. Daudz

vēl jādara, lai centrā negrozītos mūsu "manekeni", kuri demonstrē dažādu alkoholisko dzērienu iedarbību.

Vairākas lietas šo gadu gaitā ir mainījušās un sakārtotas, tikpat daudzas vēl joprojām nav zaudējušas savu aktualitāti dažādu apstākļu dēļ. Bet cilvēkus joprojām interesē notikumi pagastā, avīze ir gaidīta un lasīta. Un tā pastāv, neskatoties uz tehnoloģiju straujo attīstību un bažām par drukāto mediju izzušanu.

Līdz ar jubilejas numuru pārmaiņas skārušas arī avīzes radošo kolektīvu un par ilgu gadu darbu redaktore amatā šodien visu suntažnieku vārdā saku lielu paldies Suntažu vidusskolas skolotājai Benītai Trasūnei. Turpmāk redaktora pienākumi būs manā pārziņā un tāpēc, izmantojot iespēju, aicinu visus Suntažu iedzīvotājus atsaukties ar priekšlikumiem un ierosinājumiem par turpmāko avīzes saturu, kā arī pašiem aktīvi iesaistīties avīzes veidošanas procesā. Jūsu ierosinājumus, pārdomas un radošos darbus gaidīšu katru mēnesi līdz 20. datumam.

Informāciju iespējams iesūtīt uz e-pasta adresi: agnese_brauna@inbox.lv vai sazināties telefoniski 65037157, 25729105.

**Saulainu
un iedvesmas piepildītu pavasari vēlot,
Agnese Brauna.**

DEJU KOLEKTĪVAM "SUNTA" - 35

1.marta pēcpusdienā kultūras namā sākas rosība. Pamazām ierodas jubilāri un viņu ciemiņi. Pirms koncerta tiek iesildītas kājas, iemēģināta skatuve, saņemti pēdējie padomi no kolektīvu vadītājiem. Puīši spodrīna zābakus, meitas kārtu aubes un krāso lūpas, kā arī tērpijas krāšņos tautastērpos. Un tieši plkst.18.00 tiek atklāts vidējās paaudzes deju kolektīva "Sunta" 35 gadu jubilejas koncerts. Kultūras namā sapulcējušies tautas dejas mīļotāji, paši dejojotāji un viņu tuvie un mīļie cilvēki, lai kopā pavadītu jauku vakaru.

DEJU KOLEKTĪVAM "SUNTA" - 35

Vidējās paaudzes deju kolektīva (VPDK) "Sunta" vēsture aizsākusies 1978. gadā. Kultūras nama direktore Dzidra Sproģe stāsta, ka tolaik sākusī strādāt kolhoza "Suntaži" kultūras namā par mākslinieciskās daļas vadītāju. Kopā ar toreizējo kultūras nama direktoru nolēmuši "organizēt Suntažos deju kolektīvu, jo tajā laikā kultūras namā deju kolektīvu nebija". VPDK kustība nebija izplatīta arī valsts mērogā un šāda veida kolektīvi, tai skaitā arī Suntažu kultūras nama deju kolektīvs, skaitījās seno balles deju kolektīvs. Vairākus gadus Suntažu deju kolektīvu vadīja Lūcijas Bērziņas un Dzidras Sproģes vadībā bija vienīgais balles deju kolektīvs rajonā. Pāreja uz tautas deju formātu notika laika gaitā, kad balles dejas vairs netika iekļautas lielo deju svētku programmās un pamazām zaudēja savu aktualitāti. Pēc 8 gadu kopdarba pilnībā nomainījās pirmo deju kolektīvu sastāvs un tādējādi Suntažos izveidojās arī senioru deju kolektīvs.

1980to gadu vidū notiek ievērojamas pārmaiņas – par kolektīva vadītāju kļūst Skaidrīte Andževa un deju kolektīva sastāvs ir nomainījies praktiski pilnībā. Deju kolektīva paaudze, kas par "Suntas" deju kolektīvu kļuva 80to gadu vidū, ir uzticīgi dejušanai un dejušanai ļoti ilgu gadus. Nākamo 20 gadu laikā izmaiņas deju kolektīva sastāvā ir ļoti minimālas – kāds atnāk, kāds beidz deju, bet "kodols" paliek. 1990. gadā "Sunta" tiek pie sava nosaukuma un jauniem tērpiem. Kolektīvs piedalās dažāda mēroga pasākumos Suntažos, Ogres rajonā, Lielajos deju svētkos, kā arī festivālos ārzemēs – Grieķijā, Maskavā, Polijā, Lietuvā, Čehijā, Igaunijā. Lai sagatavotos pasākumiem un koncertiem, tiek ieguldīts liels un nopietns darbs – mēģinājumi vakaros un arī brīvdienās, koncerti gandrīz vienmēr ir notikuši sestdienās un svētku dienās. Šis laiks vienmēr "tiek atņemts" ģimenei, draugiem un radu kopā sanāksmas pasākumiem. Un tāpēc pilnībā jāpiekrīt ilggadējās deju kolektīvas Ināras Ozoliņas teiktajam "Suntas" jubilejas koncertā: "Dejošana bija kļuvusi nevis par hobiiju, bet par mūsu dzīvesveidu. Un arī šodien, kad vairs nedejojam, joprojām turamies kopā, interesējamies viens par otru, kopā svinam svētkus un atpūšamies". Šo gadu laikā izdejušas neskaitāmas dejas, kuru skaitā ir arī ļoti daudz kolektīva vadītājas Skaidrītes Andževas veidotu deju, kas guvušas atzinību arī Latvijas mērogā un iekļautas lielo Deju svētku repertuārā. Kolektīvs viesojies ārvalstīs un regulāri koncertē pie draugu kolektīviem dažādās Latvijas vietās, piedalās skatēs un Suntažu kultūras nama organizētajos pasākumos, kopā tiek svinētas jubilejas, piedzīvoti priecīgi un ne tik priecīgi brīži.

2014. gada 1. marta vakarā atkal ir pienācis laiks, kad tradicionāli (kā ik pēc 5 gadiem) ir pienācis laiks atskatīties uz paveikto, sniegt krāšņu un pārdomātu koncertu par prieku pagasta iedzīvotājiem, citiem pašdarbniekiem, ciemiņu kolektīviem, saviem mīļajiem un tuvajiem cilvēkiem un pašiem sev, kā arī pavadīt jauku vakaru, pārrunāt nākotnes mērķus un saprast, ka deju ir nozīmīga dzīves sastāvdaļa. Un, lai gan "Suntas" deju kolektīvi savā apsveikumā kolektīva vadītājai Skaidrītei saka, ka trešdienu vakaros galvā bieži vien ir domas par ikdienas rūpēm un darbu, viņu acīs redzams prieks, gandarījums un apņemšanās turpināt iesākto, gūt arvien jaunus panākumus un nest Suntažu vārdu Latvijā un pasaulē.

Šajā jubilejas reizē kultūras namā sanākušos skatītājus ar dejām priecēja paši gaviļņieki un EksSuntas deju kolektīvi, kā arī draugu kolektīvi - "Dandzis" no Ķeipenes (vad. A. Jermaka), "Lustīgais" no Lauberes (vad. E. Kaužens), "Stopiņš" no Stopiņiem (vad. A. Medne), "Līksme" no Matīšiem (vad. I. Kļaviņa), "Vēji" no Lielvārdes (vad. I. Mistre), kā arī "Zelta Rūsiņš" no Gulbenes (vad. E. Ķikuste). Koncerta sākumā kolektīva vadītāja Skaidrīte teica lielu paldies visiem deju kolektīviem, viņu tuvajiem cilvēkiem, jo daļba pašdarbības kolektīva nenoliedzami prasa ģimenes atbalstu un sapratni. Ar interesantiem apsveikumiem, ziediem un gardām dāvanām gaviļņiekus sveica draugu kolektīvi, citi kultūras nama pašdarbnieku kolektīvi, atzinīgus vārdus kolektīvam un Skaidrītei Andževai teica pagasta pārvaldes vadītājs Andris Ronis, kultūras nama direktore Dzidra Sproģe, kas katru "Suntas" deju kolektīvu sveica ar "Suntas" jubilejas avīzes speciāllīdzlaidumu un bija delegēta deju kolektīvu sveikt arī Ogres novada pasākumu organizatore Anitas Ausjūkas vārdā, Ogres deju apriņķa virsvadītāja, horeogrāfe, tautas deju kolektīvu vadītāja un Deju svētku virsvadītāja Iluta Mistre, kā arī bijušie deju kolektīvu vadītāji jeb EksSuntas.

VPDK "Sunta"

"EksSunta"

VPDK "Vēji"

JDK "Zelta Rūsiņš"

VPDK "Stopiņš"

DEJU KOLEKTĪVAM "SUNTA" - 35

VPDK "Lustīgais"

VPDK "Dandzīs"

VPDK "Liksme"

Krāšņais koncerts ir izskanējis, kolektīva vadītāja Skaidrīte saka paldies koncerta apmeklētājiem, dejotāji ir nedaudz noguruši, bet laimīgi, koncerta sagatavošanas prieki un satraukumi palikuši aiz muguras. Un nu laiks nomainīt skaistos tautastērpus pret tikpat skaistām kleitām, lai ļautos pelnītai atpūtai jubilejas ballē, baudītu gardo svētku torti, noklausītos Dzidras sarūpēto pārsteiguma dāvanu - muzikāli atraktīvu un interesantu priekšnesumu sniedza trombonists, soloatskaņotājs, Latvijas Nacionālās operas Simfoniskā orķestra mākslinieks un dažādu muzikālo projektu daļībnieks Vairis Nartišs – un lai atkal laistos dejā – neprāfīgā vai pārdomātā, lēnā vai straujā, valša vai disko ritmā kopā ar pozitīvo, atsaucīgo un atraktīvo mūziķi Edgaru Lindi.

Balles beigās nodziest gaismas, apklust mūzika, vakars ir noslēdzies un dejotāji dodas mājupceļā - lai atjaunotu spēkus jaunai darba nedēļai un jau pēc dažām dienām atkal tiktos mēģinājumā un turpinātu strādāt, dejot un vienkārši būt kopā ar līdzīgi domājošiem.

Kopā ar dejotājiem šajā vakarā bija Agnese.

SUNTAŽI PIRMĀ PASAULES KARA LAIKĀ

Dažas epizodes 1915.un 1916.gadā

Februāra „Suntažniekā” stāstījām par 1917. gada martu Suntažos. Šoreiz atgriezīsimies 1915. un 1916. gadā. Kā jau rakstījām iepriekš, Suntažu pagasts tika pārpludināts ar bēgļiem no Kurzemes un Zemgales. „No visiem Kurzemes un Zemgales novadiem austrumu virzienā devās simtiem tūkstošu cilvēku, miljoniem mājlopu – liellopu, aitu, cūku. Visi ceļi bija pārslogoti līdz pēdējai iespējai, ņirumi un pļavas abpus ceļiem mājlopu noēsti un nobradāti. “Pārtika trūka arī cilvēkiem, sevišķi tiem, kurus no mājām bija izdzinis krievu karaspēks” (I. Ķēniņš. Latvijas vēsture. 20. gadsimts. I. daļa. 1997, 60).

Iedzīvotājiem bija iespēja saņemt atbildību par nodarītajiem zaudējumiem, cietušais pieteica zaudējumus Suntažu pagasta valdei, valdes vecākais kopā ar ieciniekiem apskatīja cietušosaimniecību, uzrakstīja aktu par zaudējumiem un iesniedza īpašai komisijai par zaudējumu novērtēšanu kara darbības dēļ. Šāda komisija atradās katrā apriņķī, parasti armijas pārstāvji ieradās pārbaudīt pieprasījumu, ja akta sastādīšanā tie

nebija piedalījušies. Akti bija jāizpilda krievu valodā. Lietas par zaudējumu novērtēšanu Suntažu pagastā glabājas Latvijas Valsts vēstures arhīvā (piemēram, LVVA fonds 47., apr. 1. lieta 50.).

Pavēli par zaudējumu atbildību kara darbības dēļ bija izdevis Ziemeļu frontes galvenais armijas apgādes priekšnieks 1916. gada 5. jūnijā, pavēle nr. 265. No Suntažiem lūgumi par zaudējumu atbildību tika rakstīti, sākot ar 1916. gada augustu. Tajos aprakstīts, ka kara darbības dēļ iznīcinātas pļavas, sētais āboliņš, labības lauki un sakņu dārzeņi. Suntalnieki tolaik audzējuši rudzus, miežus, auzas, retāk kviešus, linus, zirņus un griķus, bieži zaudējumu sarakstā minēts āboliņš un viķi. Dārzeņos auguši kartupeļi, lopbarības burkāni un citas saknes. Sūdību lietās ir nosauktas mājas, to saimnieks, pagasta zaudējumu komisijas sastāvs vismaz ar trim cilvēkiem - pagasta vecākais M. Putniņš un divi pieaicinātie, rakstvedis, reizēm arī kāds armijas pārstāvis. Zaudējumi uzskaitīti un novērtēti rubļos. Zaudējumu summa ir dažāda, sākot no 74 rubļiem līdz 38 000 rubļu. Iesniegumi saņemti

gandrīz no visām Suntažu mājām, šeit nosauksim lielāko daļu – Annasmuiža, Aveniņi, Blākaži, Boķi, Brinkas, Caurumi, Dēliņi, Dimbieri, Elbrati, Eļmi, Galdziņi, Glāznieki, Gretes, Ģērķi, Jaunbaldiņi, Jaunduntes, Jaungrotes, Jaunozoliņi, Jaunpodiņi, Jaunrenkas, Jaunskuķi, Jaunzaļmuiža, Jaunzemi, Jaunzilnieki, Jāņu muiža, Juči, Jurbalši, Kalēji, Kalna Gabaliņi, Kalna Kornieši, Kalna Lāsas, Kalna Riemeri, Kaltiņi, Katlāpi, Kraukļi, Krievģērķi, Kumelji, Ķoderi, Ķulleni, Lambārti, Lejas Gabaliņi, Lejas Kornieši, Lejas Ķīši, Lejas Lāsas, Līcīši, Liepas, Mācītājmāja, Mašeni, Mazanteni, Mazķīši, Melderi, Mežmuiža, Mucenieki, Pakauši, Pānieši, Pelēdas, Pukstiņi, Rāpšas, Ruskas, Spainīši, Ozoliņi, Struņķi, Suntažu draudzes skola, Suntažu pamatskola, Suntažu pils, Uceni, Vampas, Vecbaldiņi, Vecduntes, Vecskuķi, Veczaļmuiža, Veczilnieki, Vidziņi, Zilbriezes, Zilgaļvi-Daldzes, Zilgaļvi-Oši u.c.

Laikam jau atbildība ir saņemta, jo ir saglabājusies pilnvara, izrakstīta 1916.gada 6. janvārī, to iesniegusi Suntažu pagasta valde rakstvedim Pēterim Jāņa d. Lībtālam naudas saņemšanai par nodarītajiem

SUNTAŽI PIRMĀ PASAULES KARA LAIKĀ

zaudējumiem visiem Suntažu iedzīvotājiem. Parakstījis pagasta vecākais M. Putniņš un viņa palīgs K. Zīle (LVVA, fonds 47. apr.1. lieta 50., 261. lapa).

Suntažos un kaimiņu pagastos atradās cariskās Krievijas armijas daļas. Tā lietā, kurā kāds saimnieks sūdzas par viņam nodarītajiem zaudējumiem, 12. armijas kara tiesas priekšnieks apliecina, ka „no 1916. gada augusta beigām un līdz 1917. gada 15. martam Lauberē stāvējuši 4. ulānu pulka I grupas vezumnieki [ulāni – vieglās artilērijas pulka karavīri] un 4. huzāru un 4. Donas kazaku pulks, 7. jātnieku baterija, motociklu daļas darbnīcas un telegrāfa kantoris (LVVA fonds 47. apraksts 1., lieta 9., 95.lapa).

Savukārt Suntažu „Ozoliņu” mājās 1916. gada 10. jūnijā zaudējumus nodarījusi 124. kājnieku divīzijas 351. brīvprātīgo transporta daļa, un komandieris to apstiprina, ka tiešām tur 1916. gadā no 7. līdz 13. jūnijam atradusies šī daļa (LVVA, 42. fonds, apr.1., lieta 2292,2 lapa). Tā nopostījusi Mārtaņa Zīles īpašumu, noplēšot daļu rījas salmu jumta ar visām spārēm un kārtīm, kā arī nopostījusi āboliņa lauku, pļavu un sakņu dārzu ar lopbarības burkāniem, kopā zaudējumi par 136 rubļiem (Turpat, 3. lapa).

Armijas pulki nākuši un gājuši, ka grūti bijis izsekot to maiņai. Tā mācītājs Kārlis Vēmanis raksta 37. armijas pulka komandierim, lai atfīdzina viņam zaudējumus – iznīcinātas 5 desētīnas (1 ha = 0,9153 des., t.i., nepilni 5 ha) āboliņa lauka, bet komandieris atbild, ka tur 1916. gadā no 31. marta līdz 1. maijam atradies 21. armijas korpasa 124. divīzija, nevis 37. korpuss. Un to apstiprina 124. divīzijas komandieris, ka Suntažos uz armijas noliktavām vesta munīcija un to darījusi 13. armijas korpasa 559., 509., 556., 206., 557., 560., 208., 190., 187., 421., 188., 189., 423., 425. transporta daļa, kas piegādājusi visu nepieciešamo 124. artilērijas brigādes 1., 2., 3., 4., 5. un 6. baterijai, 124. artilērijas brigādes 1., 2. un 3. grupai, kā arī 124. artilērijas brigādes 1. un 2. lazaretes pārsienamajai daļai, 14. jātnieku sotņai, 136. un 186. transporta daļai un 145. lauku pasta kantorim (LVVA, fonds 47., apr.1. lieta 22932., 2., 3. 6.lapas abas puses). Jāpiebilst, ka K. Vēmaņa lieta tika rūpīgi izmeklēta, piedaloties divīzijas vezumnieku apakšpukvedim Poplavskim un 2. vezumnieku vada kara ierēdnim Zaicevam, pašam mācītājam un lieciniekiem, un mācītāja zaudējumi tika atzīti un solīta atfīdzība (turpat, 9. lapa).

Tomēr ne katrreiz izdevās

pierādīt, kas bijis postījumu vaininieks. Latvijas Valsts Vēstures arhīvā ir lieta par īpašuma zaudējumu atfīdzināšanu evaņģēliski luteriskai Suntažu draudzes skolai 1916. gadā (LVVA, fonds 47., apr. 1.lieta 2295.ar 16. lapām).

1916. gada 9. maijā šīs skolas skolotājs J. Egle raksta pieteikumu 14. Sibīrijas strēlnieku divīzijas komandierim un „liek priekšā rēķinu par 330 rubļiem un 14 kap. par iznīcināto inventāru Suntažu draudzes skolā, jo to bija aizņēmusi 14. Sibīrijas pulka Strēlnieku divīzijas 1. lazarete. Lūdzu ātrāk apstiprināt manu norādīto summu, pretējā gadījumā tiks sastādīts akts un iesniegts korpasa štābā”. Pielikumā aprakstīti zaudējumi – sadedzināta malka 8,5 asis, sabojāts gandrīz 2 desētīnas rudzu lauka (apm. 2 ha), iznīcināti 3 skolēnu drēbju pakaramie stafīvi, 3 lieli virtuves plaukti, 3 roku mazgājamās ietaises (siles), 10 vēstures un ģeogrāfijas attēli un kartes, mācību bibliotēka (40 grāmatas) un fizikas izmēģinājumu iekārtas. Kopā zaudējumi – 330 rbļ un 14 kap.(LVVA fonds 47., apr.1., lieta 2295,15.un 16.lapa).

Armijas vadība prasa paskaidrojumu 1. lazaretes galvenajam ārstam, bet tas ir bijis atvaļinājumā un atbilde jādod vietniekam – 14. Sibīrijas pulka 1. lazaretes saimniecības pārzinim. Pārstāfīsim ziņojuma saturu latviešu valodā.

„Ziņoju, ka pirms mūsu apmešanās Suntažu draudzes skolā tur atradās 4. kavalērijas divīzijas daļas un vairākas ģimenes bēgļu. Kad 4. divīzija devās projām, tur 1916. gada 4. martā ienāca 1. lazarete, lai izfīrtu un savestu kārtībā ēku, par atbildīgo no 9. marta norīkots ierēdnis Redjko. Lai gan 4. kavalērija ēku bija atstājusi, tur dzīvoja bēgļi, viņi bija apmetušies tā paša pagalma atsevišķā mājā, skolas sargs ziņoja, ka pēc kavalērijas aiziešanas tur 3 dienas iekārtojās 430. kājnieku pulka mācību komanda.

Lazaretei ievācoties, visā ēkā bijusi haotiska nekārtība, tur mētājās daži desmiti skolas soli, salauzti galdi, salmi un mēsli. Visus nefīrumus lazaretnieki aizvāca, iekārtu, kāda tur atradās, tie sakoopa, skolas soli, kas mētājās pagalmā, tika uznesti skolas bēniņos. Nekādu drēbju pakaramo ēkā nebija, kaut

kas salauzts mētājās pagalmā un aiz skolas ēkas, tas tur arī palika, līdz lazarete devās projām. Plauktu virtuvē vispār nebija. Divas roku mazgājamās siles, kas bija apvilktas ar dzelzi un piekārtas pie sienas, atradās tualetē, viena no tām nebija piemērota ūdens izlaišanai, bet otrai puse bija nolauzta. Abi roku mazgājamie, lazaretei aizejot, tika atstāti savās vietās, citu tur nebija. Nekādi vēstures un ģeogrāfijas attēli un kartes tur neatradās, tāpat arī grāmatas, kā arī fizikas izmēģinājumu iekārtas nebija ne šķūnī, ne pagalmā. Malka ēkas silāšanai un ēdiena gatavošanai bija sagatavota „Ucenu” meža un iegādāta par skaidru naudu. Kas attiecas uz rudzu lauku, to lazaretnieki nevarēja sabojāt, jo lauks atrodas no ēkas attālakā vietā un, kad tur atradās lazarete, tas bija pārklāts ar sniegu. Tur bija mitrs un staigāt pa sniegu vai rīkot tur kaut ko nebija ne iespējas, ne vajadzības. Aukstums valdīja skolas pagalmā, zirgi bija izvietoti mācītāja mājas stajlos, kas atradās pus versti no skolas, arī mūsu cilvēki tika iekārtoti tur. Un cilvēku kustība un pārvietošanās ar zirgiem notika galvenokārt pa Lubānas ceļu, kas savieno šīs ēkas.” 1916. gada 31. augusts. Paraksts.

Savukārt 4. kavalērijas divīzijas štābs ziņo, „ka no 1915. gada 20. novembra līdz 1916. gada 3. martam evaņģ.lut. Suntažu draudzes skolā bija izvietota 8. jātnieku artilērijas baterija, bet nekādi postījumi netika nodarīti un sūdzības netika saņemtas. Jāņem vērā, ka sūdzība iesniegta 9. maijā, t.i., divus mēnešus pēc baterijas aiziešanas” un tur izvietotās armijas daļas nepieder pie 4. jātnieku divīzijas.” 1916. gada 11. novembrī. Paraksts nesalasāms (Par to LVVA fonds 47., apr.1., lieta 2295.,4. lapas abas puses).

Tā skolotājam J. Eglem neizdevās atrast skolas postījumu vainīniekus.

Turpinājums sekos
Dzintra Paegle

Draudzes skola. /Netālu no "Uceniem./

KULTŪRAS NAMĀ APRĪLĪ, MAIJĀ

Līdz **11.04** kultūras nama foajē skatāma Andra Lindes **gleznu izstāde.**

6.04 (svētdien) **plkst.16.00** kultūras namā kora "SUNTAŽI" kino mūzikas koncertprogrammas "Viss nāk un aiziet tālumā" pirmatskaņojums. Kora pavadošā grupa "BROKASTIS ČETRATĀ". Dirģents A. Klučnieks. Ieejas maksa EUR 2,13.

No **14.04** kultūras nama foajē **rokdarbu pulciņu darbu izstāde.** (Adījumi, tamborējumi, audumi, pārļojumi, rotaslietas, gleznas, zīmējumi).

19.04 no plkst.11.00 gadskārtējie **teātra spēlēšanas svētki Suntažos - "Ir milzu teātris šī raibā pasaule..."** Piedalās amatierkolektīvi no Kokneses, Krimuldas, Ādažiem, Vītiņiem.

Noslēgumā **plkst.19.00** Suntažu **amatierteātra "SAUJA" pirmizrāde** J.Alunāns "SEŠI MAZI BUNDZINIEKI". Ieeja visai dienai EUR 1,42.

Vakara noslēgumā **plkst. 22.00** **Lieldienu ballīte** ar jautru mūziku un līdzpaņemtiem našķiem. Aicināti visi pasākuma dalībnieki un jebkurš deļotgribētājs. Ieeja uz ballīti EUR 2.

1.05. no plkst.9.00 laukumā pie kultūras nama - **Pavasara stādu, amatnieku un lauksaimnieku raļojumu tirgus.** Vietu iepriekšpieteikšana pa telefonu 29217856, Dzidra.

Kultūras nama kolektīvu izbraukumi:

21.04 Kora "Suntaži" kino mūzikas koncertprogramma "Viss nāk un aiziet tālumā" Ķeipenes tautas namā.

26.04 Kora "Suntaži" piedalīšanās novada skatē Ogres KC.

26.04 Amatierteātra "Sauja" viesošānās Ķeipenes tautas namā ar A. Alunāna izrādi "Seši mazi bundznieki".

27.04 Amatierteātra "Sauja" piedalīšanās novada teātru skatē Lauberē.

INFORMĀCIJA PAR FOTOAKCIJU

Laikā no marta līdz augustam, ar noslēguma izstādi oktobrī, fotomākslinieks **Vladimirs Neija** fotografēs Suntažus un suntažniekus. Foto studijas "Ogre" rīkotās akcijas ietvaros mums atkal tiek dota iespēja parādīt sevi, savu darbu, sētu, dzimtu.

Ja Jums ir kas sakāms, rādāms, atklājams, piesakieties - zvaniet uz kultūras namu Dzidrai 65037246, 29217856!

TRAKTORTEHNIKAS IKGADĒJĀS VALSTS TEHNISKĀS APSKATES

Pagasts	Datums	Laiks	Datums	Laiks	Norises vieta
Laubere	02.04	11:00	30.04	11:00	Pagasta padome
Madliena	14.04	09:00	14.05	11:00	SIA "Madliena 2"
Jugla	16.04	11:00	15.05	11:00	"Putniņi"
Suntaži	16.04	13:00	15.05	13:00	Pagasta padome
Ķeipene	26.05	09:30	19.,06	11:00	SIA "Agroserviss Ķeipene"

Vecākais inspektors: Endijs Grāvēļs mob:+37126486660.

ILZES TAUPĪBAS RECEPTE
JEB LATVIETIS PRAKTISKAIS

Ko darīt, ja saldētavā aizķērusies piparkūku mīklu?

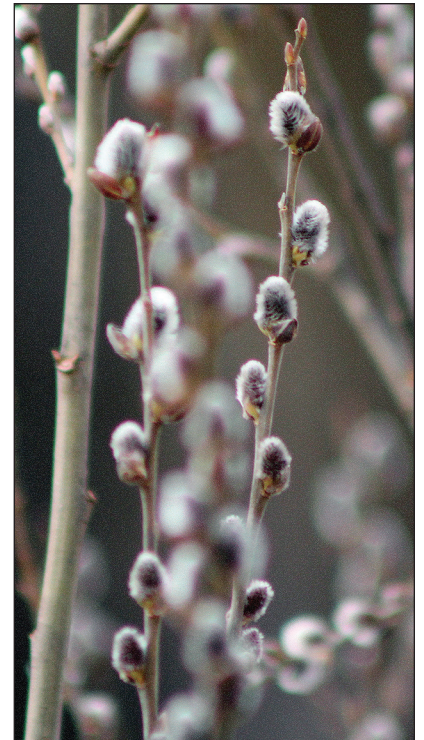
Mīklu sarīvē uz rupjās rīves. Pie apmēram 200 gr mīklas pievieno 200 gr miltus, krūzīti piena, 3 olas. No gatavās masas cep pankūkas. Un gatavās pankūkas ēd kopā ar medu.

Lai labi garšo!

*Drīz bērzu skarās sabirs zelts
Un sniegpulkstenītes zvanīt sāks.
Spert ātrāk soli pavasarī
un saules gaismu kāri dzert.
Tur lejā upe čalot sāks,
aicinot ziemas smagumu nomest,
lai aiznestu tālu prom.
Ap sirdi taps viegli un gaiši:
Vēja skūpstī uz vaiga,
Zaļi asni ap sētmali deļos,
Strazdi ābelēs svilpos,
aicinot dzīvot.*

(Ilona Bākule)

**SVEICAM
VISUS MARTA JUBILĀRUS!**

ĪPAŠI

70 gados

Jurī Elksni

75 gados

Māru Egļīti

80 gados

Gaidu Ozoliņu

85 gados

Ausmu Ķauni

90 gados

Āriju Būmani